

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ
СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ ЧОЛОВІЧОЇ СТИЛІСТИКИ ПІД ВПЛИВОМ
ІНКЛЮЗИВНОГО ДИЗАЙНУ ОДЯГУ

Ю. Д. ПИЛИПЕНКО, С. Г. КУЛЕШОВА
Хмельницький національний університет

Військовий конфлікт в Україні призводить до зростання кількості осіб, які потребують протезування. Незважаючи на всі проблеми в цій сфері, Україна забезпечує безкоштовне протезування та реабілітацію постраждалих від військової агресії. Для того, щоб повернутися до звичайного життя, військовим та цивільним особам з втраченими кінцівками необхідне протезування – функціонально модернізоване та, бажано, естетично привабливе [1].

Fashion-дизайн для протезів втрачених кінцівок є актуальним і швидко розвивається та поєднує інноваційні технології, творчість та інклюзивність. Завдяки кастомізації, співпраці та інноваціям дизайнери перетворюють функціональні протези на модні аксесуари, які підкреслюють індивідуальність та різноманітність носія [1-4].

Метою дослідження є розробка спеціалізованої чоловічої стилістики під впливом інклюзивного дизайну одягу.

Об'єктом дослідження є процес персоналізованого fashion-дизайну протезів за допомогою змінних естетичних текстильних каверів.

Предметом дослідження є композиційна побудова авторської колекції змінних естетичних текстильних каверів для покращення самосприйняття людей з ампутованими кінцівками та реакції соціуму на ампутацію.

Мета зовнішнього вигляду такого протезу – зручність носіння та підкреслення особливостей носія, що роблять його стиль унікальним. Якісний дизайн дозволить постраждалому носити протез з гордістю та без сором'язливості та адаптувати його вигляд, колір чи орнамент до свого стилю одягу.

Історично протези призначені для заміни втрачених кінцівок, і тому вони, як правило, функціональні або натуралістичні за дизайном. Базовий, або «функціональний» протез задовольняє елементарні операційні потреби користувача. Натуралістичний протез, або косметичний протез, орієнтований на маскування втрати кінцівки. Але найбільш актуальними на ринку є нові типи протезів – fashion-протези з елементами оздоблення [1-3].

Споживачі такого ринку послуг мають індивідуальні запити стосовно зовнішнього вигляду протезу та можуть безпосередньо впливати на його дизайн. Ці протези відрізняються від традиційних конструкцій тим, що вони привертають увагу та виражають особистий стиль і самосвідомість людини з втратою кінцівки. Приклади fashion-протезів з абстрактними орнаментальними лініями (3D оболонками), які виготовлено з нейлону та смоли наведено на рис.1,а [3].

Ще одним джерелом натхнення став соціальний проєкт Changeable [4]. Команда соціального проєкту Changeable створила текстильні кавери для

протезів кінцівок та предмети одягу для учасників Ігор Нескорених. На каверах для учасників Ігор Нескорених 2.0 зображена патріотична символіка та символіка змагань, які репрезентують дух братерства та нескореності (рис. 1, б).

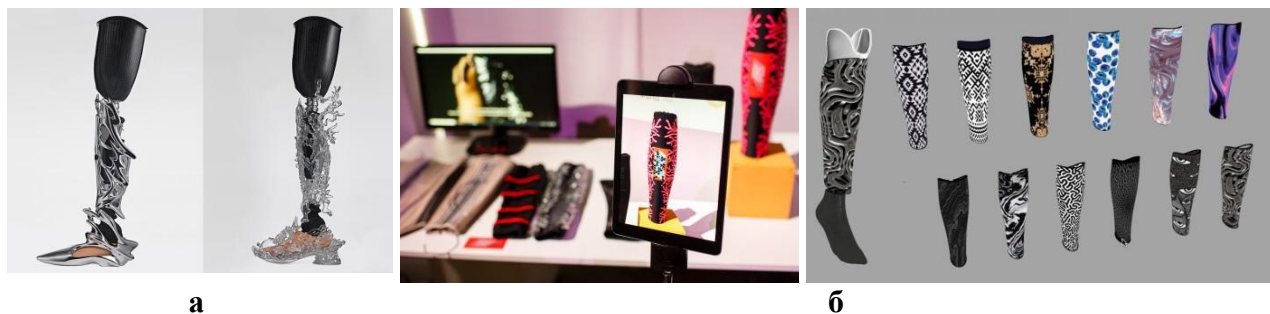

Рис. 1. Приклади fashion-протезів

Мета цього дослідження, так само як і проєкту Changeable – забезпечити особам з ампутацією можливість легкої зміни вигляду їхніх протезів.

З персонального спілкування з особами з ампутацією відомо, що зовнішній вигляд протезів дуже важливий для їхнього самоприйняття. Тому в процесі дослідження представлено варіанти ескізів проєктних образів моделей одягу і fashion-дизайн зйомних текстильних каверів для протезів ніг, які швидко одягаються і є доступним способом змінити дизайн протезу під запланований образ споживача, рис. 2, 3.

На рис. 2, 3 представлено ряд ескізів моделей адаптивних плечових та поясних виробів в художній системі «Авторська колекція» в стилі Sport-casual під девізом «Everlasting engine in our hearts» (Вічний двигун у нашому серці) з урахуванням психофізіологічних особливостей адресного споживача. Проєктування адаптивного одягу для людей із втраченими кінцівками виконується з метою підвищення самостійності людини, створення і підтримки її фізичного і психологічного комфорту, а також забезпечення її успішної реабілітації.

Рис. 2. Вироби та fashion-протези авторського ансамблю чоловічого одягу з колекції «Everlasting engine in our hearts»

Рис. 3. Адресні споживачі і проєктний образ авторського ансамблю чоловічого одягу з колекції «Everlasting engine in our hearts»

Концепція виробів автурської колекції «Everlasting engine in our hearts» (Вічний двигун у нашому серці) полягає у наступному: нехай в серці гуркотить двигун, щоб всі знали що ми йдемо вперед. Нехай дещо змінилося, та сталевий дух не зламати нікому. Щоб не змінювалося, щоб не було, все переживемо і далі йдемо. Будь яка дорога веде до перемоги. Наш шлях простилається вибоїнами, та на тому кінці наша перемога. Двигун у нашому серці ніколи не встане.

Література

1. Хиневич Р. Проєктування fashion- протезу засобами 3D motion-графіки / Р. Хиневич, Д. Фундовний, В. Батрак / VI Міжнародна науково-практична конференція «Актуальні проблеми сучасного дизайну» Київ, КНУТД, 25 квітня 2024 р. – С. 383-386.
2. Ikiz S. U. Prosthetic as wearable art by jewelry brand yvmin. Parametric architecture / S. U. Ikiz [Електронний ресурс] / Режим доступу:: <https://parametric-architecture.com/prosthetic-as-wearable-art-by-jewelry-brand-yvmin/>